

Novi virus korona

Ažurirano dana 10. 3. 2020.

OVAKO ĆEMO SE ZAŠTITITI.

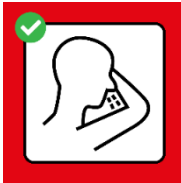
Informativni list

Važne informacije o novom virusu korona i o kampanji „Ovako ćemo se zaštititi“.

Šta možete da uradite?

Temeljno operite ruke.

Kašljite i kijajte u maramicu ili pregib ruke.

Budite na odstojanju.

Izbegavajte rukovanje.

Ako imate povišenu temperaturu i kašljete, ostanite kod kuće.

Idite u ambulantu ili urgentni centar samo nakon prethodne telefonske najave.

Najčešća pitanja i odgovori o novom virusu korona

Infekcija i rizici

Zašto su ova pravila za higijenu i ponašanje toliko važna?

Novi virus korona je novi virus protiv kog čovek nema imuni odgovor. Mogu se javiti mnoge infekcije i oboljenja. Zbog toga moramo maksimalno da usporimo širenje novog virusa korona.

Osobe sa povišenim rizikom da teško obole moraju da budu posebno zaštićene. To su osobe starosti preko 65 godina i osobe koje već boluju od neke bolesti: visok pritisak, dijabetes, oboljenja srčane cirkulacije, hronična oboljenja disajnih puteva, kancer, kao i oboljenja i terapije koje slabe imuni sistem.

Ako se svi budemo pridržavali ovih pravila, moći ćemo da zaštitimo te osobe. Tako ćemo omogućiti zdravstvenim ustanovama da nastave sa efikasnim lečenjem ljudi sa teškim oboljenjima jer je na odeljenjima intenzivne nege dostupan ograničen broj soba za lečenje i respiratora.

Ko ima povećani rizik od oboljenja?

Kod većine ljudi, oboljenje od novog virusa korona protiče bez ikakvih posledica. Veći rizik od težeg oboljevanja imaju ljudi stariji od 65 godina i oni koji već boluju od određenih bolesti:

- Visok pritisak
- Dijabetes
- Oboljenja srčane cirkulacije
- Hronična oboljenja disajnih puteva
- Oboljenja i terapije koje slabe imuni sistem
- Kancer

Mogu li da se zarazim virusom korona u Švajcarskoj?

Da, u Švajcarskoj raste rizik od inficiranja novim virusom korona.

Kako se prenosi novi virus korona?

Novi virus korona se uglavnom prenosi pri bliskom i dužem kontaktu, odnosno ako ste duže od 15 minuta na manje od 2 metra odstojanja od obolele osobe. Prenosenje se dešava putem kapljica: Ako obolela osoba kija ili kašlje, virusi mogu direktno da dospeju na sluzokožu nosa, ustiju ili očiju drugih ljudi. Preko ruku: Virusne kapljice izbačene kašljem i kihanjem mogu da se nađu na rukama. One dospevaju u usta, nos ili oči ukoliko ih dodirnete.

Simptomi, dijagnoza i lečenje

Koji simptomi se javljaju prilikom oboljevanja od novog virusa korona?

Najčešći su povišena temperatura, kašalj i poteškoće u disanju. Ovi simptomi mogu da se razlikuju po ozbiljnosti. Isto tako su moguće i komplikacije, na primer, zapaljenje pluća. Neki oboleli su imali probleme i sa varenjem ili očima (konjunktivitis).

Imam povišenu temperaturu i kašljem. Šta treba da uradim?

Ukoliko imate simptome bolesti, morate da ostanete kod kuće kako ne biste nikoga zarazili.

Simptomi bolesti su sledeći:

- povišena temperatura (telesna temperatura viša od 38 °C praćena osećajem umora, ponekad sa bolovima u mišićima)
- suvi kašalj, može ga pratiti grlobolja

Ukoliko su simptomi blagi, možete da se lečite sami. Možete da izađete iz kuće tek 24 sata nakon povlačenja simptoma. Tako nećete zaraziti druge ljude. Pridržavajte se pravila za higijenu i ponašanje (pogledajte prvu stranu „Šta možete da uradite?“)

Ukoliko ste pod povećanim rizikom da teško obolite ili ako se simptomi pogoršaju: Nazovite svog lekara. On će odlučiti da li mora da se obavi medicinska provera ili je dovoljno da ostanete kod kuće i samostalno se lečite.

Kako se leči oboljenje od novog virusa korona?

Za sad ne postoji način za lečenje oboljenja od virusa korona. Lečenje se ograničava na umanjeње simptoma. Radi zaštite drugih, obolela osoba se izoluje.

U slučaju težeg oboljenja, najčešće je potrebno lečenje u stanici intenzivne nege. U određenim okolnostima potreban je i aparat za veštačku podršku disanju.

Mere za zaštitu

O čemu treba voditi računa tokom putovanja?

U gotovo svim regionima na svetu postoji rizik od infekcije novim virusom korona. SZO do sad međutim nije propisala nikakva ograničenja za putovanja. Na mnogim aerodromima su uvedene pojačane mere za proveravanje putnika.

Prilikom putovanja se pridržavajte preporuka za higijenu i ponašanje. Na taj način ćete se zaštititi od infekcije virusom korona.

Da li imate više od 65 godina ili već bolujete od neke bolesti (visok pritisak, hronično oboljenje disajnih puteva, dijabetes, oboljenje srčane cirkulacije, oboljenja i terapije koje slabe imuni sistem, kancer)? Obratite pažnju na naše preporuke za posebno ugrožene osobe.

U nekim zemljama ima regiona koji su pod karantinom. Ulazak i izlazak iz njih – ako je uopšte moguć – moguć je samo uz specijalnu dozvolu. Ne možemo da procenimo koliko će ta ograničenja i propisi biti na snazi.

Na međunarodnim aerodromima putnici mogu da očekuju pojačane mere posmatranja.

Telefonska linija za informacije za osobe koje putuju u Švajcarsku:

Ako imate simptome (poteškoće u disanju, kašalj, povišena temperatura), želite da putujete u Švajcarsku i imate pitanja medicinske prirode? Pozovite +41 (0)58 464 44 88

Informacije o medicinskim pitanjima povodom vašeg putovanja:

www.safetravel.ch

Pre putovanja se raspitajte u **ambasadi ili konzulatu odredišne zemlje** o trenutno važećim merama ([Veb stranica EDA > Inostrana predstavništva u Švajcarskoj](#)).

Šta je novi virus korona? Šta je SARS-CoV-2, a šta COVID-19?

Novi virus korona je otkriven krajem 2019. godine u Kini na osnovu neuobičajene učestalosti zapaljenja pluća u gradu Vuhanu u centralnom delu Kine. Virus je dobio naziv SARS-CoV-2 i pripada istoj porodici kao i izazivač „bliskoistočnog respiratornog sindroma“ MERS i „teškog akutnog respiratornog sindroma“ SARS.

Bolest koju izaziva novi virus korona dobila je zvanični naziv od strane Svetske zdravstvene organizacije (WHO) 11. februara 2020. godine: COVID-19, skraćeno za „coronavirus disease 2019“ ili na srpskom: Korona virusna bolest 2019.

Prema trenutno dostupnim informacijama može se zaključiti da su životinje prenele virus na ljude i da se on sada širi sa čoveka na čoveka. Lokalno poreklo je najverovatnije riblja i životinjska pijaca u gradu Vuhanu koju su kineske vlasti u međuvremenu zatvorile.

Više informacija:

www.bag-coronavirus.ch

www.bag.admin.ch/neues-coronavirus

(nemački, francuski, italijanski, engleski)

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Bundesamt für Gesundheit BAG
Office fédéral de la santé publique OFSP
Ufficio federale della sanità pubblica UFSP
Federal Office of Public Health FOPH